

Dravskega mostu. Zasedla so ga belo oblečena dekleta, držeč ob vsaki strani mostu rožnate loke, okrašene z rožnatimi cvetjem. Na glavi so imela rožnate vence, v rokah šopke, z rožnatimi traki ovite. Na čelu svojih vrst so nosile lok z napisom „Ptuj.“ Prijazno so slikoviti jezdec, kraljeva garda. Radovedna očesca belo oblečenih deklet so že med lepimi jezdecami iskala svojega kralja. Takoj za njimi je pridrvel avtomobil, ki je nosil ljubljenskega vladarja. Zatoneli so iz mladih grl navdušeni: Živijo klici. Strokovne učiteljice dekliške meščanske šole v Ptuj so v narodnih nošah z burnim pozdravljanjem ustavile regentov avtomobil. K avtomobilu je pristopila ravnateljica gđna. Šeligova z malo Fermevčevo Dano v naročju. Elza Pihlerjeva, učenka prvega meščanskega razreda, je pozdravila prestolonaslednika z besedami: „Pozdravljen naš knez, jih naš kralj in vladar! Srca ti damo, sprejmi v dar!“

Izročila mu je šopek, regent se je hvalježno priklonil in vprašal: „Iz Ptuja, kaj ne?“

Mala Dana mu je zaklicala „Živijo naš kralj!“ in mu ponudila kito belega cvetja. Regent se je mali prijazno nasmehljaj in jo vprašal, hočeš, da Te poljubim, mala? Hočeš? jo je še enkrat vprašal. Mala je začudeno odkimala, kraljevič pa jo je nežno poljubil na zlate kodre. Regentov avtomobil je nadaljeval svojo pot, v srcu malih in velikih Ptujčanov pa je ostalo vsihično navdušenje za ljubeznjivega prestolonaslednika. Bila je to krasna slika na Dravskem mostu, visoko nad šumečo Dravo z lepim razgledom na zeleno Pohorje in tja daleč proti Ptujskemu polju. Pred mestnim uradom je pričakovalo regenta zbrano oficijelno zastopstvo, mnogobrojne deputacije in tisoč, in tisočglavna množica. Obširni glavni trg v Mariboru, kakoršnega nima kmalu kako drugo mesto, je bil prenapolnjen navdušenih množic. Pozdravil je prestolonaslednika v imenu mesta gent g. dr. Leskovar, nato pa so se poklonile v slavnostni dvorani mestnega urada prestolonasledniku deputacije Mariborskega, Ptujkega, Slovenjegraškega okraja, s Koroškega in iz Prekmurja. V slavnostnem pohodu se je odpeljal regent po okrašenih ulicah Mariborskega mesta v Narodni dom na obed in od tam na kolodvor, od koder se je odpeljal ob polčetrty uri popoldne z dvornim vlakom proti Beogradu.

Le prehitro so minule urice, ki so bile odločene za regentov obisk Mariborskemu mestu. Vladal je povsod vzoren red in pokazalo se je, da so tudi vsi Mariborčani zvesti in udani državljanji. Navdušeno je bilo razpoloženje množic. S posebnim ponosom in zadovoljstvom pa smo videli korakati zlasti one mučenike, ki so ob izbruhu vojne toliko pretrpeli za svojo slovansko zavest, in one mnogobrojne neumorne narodne delavce, ki so ob prevratu žrtvovali vse svoje moči v obrambo severne meje naše drage Jugosla-

ganiti čudni gost, da, zapazili so celo nekaj svetlih solz v njegovih očeh.

Pri obedu reče kralj pevcu: „Pravijo, da si prehodil ves svet. Ali si že videl srečnejšo in bogatejšo državo, kakor je moja?“

Tujec se je spoštljivo priklonil ter odgovoril: „Veličanstvo, prehodil sem res vse kraje, nad katerimi se razpenja sinje nebo, a srečnejše države kot je tvoja, še nisem videl, pač pa bogatejšo. Daleč tam na zahodu gospodari kralj, čegar grad je pokrit z zlatimi in srebrnimi ploščami. V krasnem vrtu ima tudi veliko drevo, narejeno iz čistega srebra in od njegovih srebrnih vej vise zlata jabolka.“

Po teh besedah se je kralju zmračilo čelo. Ni mu bilo ljubo, da ni on prvi vladar na svetu. Obdaroval je pevca in ga odpravil iz grada.

Več dni je bil žalosten in zamišljen. Potem je ukazal Ljudomila pripeljati k sebi. — „Kaj mi pomaga moje velikansko bogastvo“, mu začne pripovedovati, „kaj častenje mojega ljudstva? Toliko let že vladam srečno, pa še vendar nisem prvi na svetu! — De-

vije. Če tudi sedaj ne sede udobno na prvih mestih, jim je bilo najdragocenejše plačilo za ves njihov trud, ko so smeli na Mariborskih tleh pozdraviti narodnega kralja. Bil jim je to najlepši dokaz, da se niso borili zaman. Slavnostni dan v Mariboru nas je vspodbudil vse k složnemu vstrajnemu delu za našo domovino.

Gospodarstvo.

Prva jugoslovanska tovarna za usnje in čevlje na Bregu pri Ptuj. Po časopisih se širijo napačni pojmi o novoustanovljeni družbi, ki je pod tvrdko „Prva jugoslovanska tovarna za usnje in čevlje na Bregu pri Ptuj“ spravila v obrat poprej Pirichovo, oz. dr. Ettingerjevo tovarno. Podjetje se slika kot židovsko, oziroma kot nemško, ki naj ogroža Ptuj v narodnostnem oziru. Podajamo vsled tega javnosti sledeča pojasnila: Tovarna za usnje na Bregu pri Ptuj je bila last g. Josipa Piricha. Že leta 1916 se je vknjižila za dr. Ettinger-ja, odvetnika na Dunaju, znanega organizatorja usnjarskega kartela, opcijska pravica in zakupna pogodba, glasom katere je bil ta upravičen tovarno vsak čas prevzeti. Po prevratu se je g. dr. Ettinger te pravice poslužil. (Mimogrede bodi omenjeno, da je g. dr. Ettinger priznan strokovnjak za narodno gospodarstvo, njegov sin je služil kot prostovoljec zdravnik v Srbski vojski in je pridobil tudi srbsko državljanstvo.) Na deželno vladu so bili vloženi mnogobrojni predlogi, da se naj razveljavi vknjižena pravica g. dr. Ettingerja. Tem predlogom se ni moglo ugoditi, ker je prisilna likvidacija imovine nemških Avstrijcev izključena. Za slovenske kroge v Ptuj je torej nastalo vprašanje, ali naj podjetje kratkoma prepuste tujcem, ali pa ga skušajo nacijonalizirati. Seveda so se odločili za poslednje. Ustanovila se je družba z omejeno zavezo. V tej družbi so razun dr. Ettinger-ja sami domačini, sicer tudi dva domača Nemca, ki pa delujeta v polnem sporazumu s slovenskimi družabniki za ohranitev podjetja v domačih rokah. G. Dr. Ettinger sam se dobro zaveda, da mora biti pri podjetju zastopana slovenska večina. V tovarni se izdelujejo poleg usnja že sedaj gamaše, torbice in sploh galanterijsko blago iz usnja. Poslednji obrat je pri nas nekaj popolnoma novega, ker še ne obstoji v naši državi tovarna za izdelovanje torbic in usnjenega galanterijskega blaga. Treba je bilo torej dobiti strokovnjake iz inozemstva. Z dovoljenjem vlade je prišlo 10 predelavcev inštruktorjev z Dunaja, ki ostanejo pri nas samo tako dolgo, da izobrazijo domače delavce. Ne gre se torej za nikako stalno naselitev nemškega delavstva, nasprotno, podjetje je interesirano na tem, da se čim prej izvezbajo domači slovenski delavci, ker so ti tuji inštruktorji za podjetje

narja imam dovolj. Vzami ga, pojdi na jug, ter mi sezidaj na gori Krasna, s katere se vidi daleč v sosedno deželo, veliko grad, ki bo pokrit z zlatim plehom in čigar stene bodo obdane z zlatimi ploščami!“

Minister se žalosten prikloni do tal in reče z milim glasom: „Presvetli kralj! Zlata palača res pristoji tvoji mogočnosti in tvojemu veličanstvu.“

Toda iz južnih delov države prihajajo zelo žalostne novice. Rad bi ti jih bil poprej razodel, pa nisem hotel kaliti tvojega veselja. Že dolgo časa je v spodnjih krajih grozovita suša. Po njivah in travnikih je vse suho in samo ob rekah in vodovodih, kjer škropijo rastline, je mogoče najti kako zeleno bilko. Vsled suše je poginila ljudem skoraj vsa živina, nastala je že tudi huda lakota in njej se je pridružila strašna njena sestra kuga. Neizrečeno mnogo ljudi umira dan za dnevom brez vsake pomoči. Zato sem mislil prositi tebe, presvetli kralj, da bi vporebili nekaj zbranega denarja za podpore nesrečnežev. Treba bi hitro bilo nakupiti živeža za stradajoče, preskrbeti kmetom nekaj

predrage moči. Podjetje se preosnuje v najkrajšem času s pomočjo domačih bank v delniško društvo. Naše banke nam jamčijo za to, da ostane vodstvo delniške družbe v domačih rokah. Ako hočemo ustvariti industrijo, se pa ne smemo obdati proti inozemstvu s kitajskim zidom. Navezani smo na inozemstvo tako glede strojev, kakor glede večakov, ker nam oboje, kaaor znano, primanjkuje. Želeti bi bilo, da se Slovenci zanimajo za industrijalizacijo naših pokrajin. Podani so vsi pogoji za razvoj industrije. Trudimo se, da dobimo električni tok iz Fale na progi Maribor—Ptuj—Varaždin. Čemu pa nam bo napeljava elektrike, ako ne ustanovljamo zajedno industrijskih podjetij in če vidimo v vsaki tovarni že navarnost za naš narodni obstoj, ako se poslužuje podjetje, če tudi začasno, inozemskih strokovnjakov, ker domačih še ni na razpolago. Z zabavljanjem se pa industrija ne ustvari, treba je vstrajnega dela. Inozemci nam le tedaj ne bodo iztrgali iz rok vodstva pri industriji, ako se vsi Slovenci brez razlike strank združimo pri skupnem gospodarskem delu.

Sajenje tobaka v Sloveniji je dovolila vlada v Beogradu za prihodnje leto. V pošteved pridejo le vinorodni kraji, ker je tobakna sadika baš tako občutljiva glede spomladanskega mraza kakor trta. Kjer uspeva trta, uspeva tudi tobakna sadika. V Sloveniji pridejo v pošteved Dolenjsko, Bela krajina, vinorodni kraji Spodnje Štajerske in Prekmurje. Sajenje tobaka bo dovoljeno le tistim posestnikom, ki dobe za to dovoljenje od tobakne monopolne uprave. Prošnje je vlagati potem županstev, ki bodo dobile za to posebne tiskovine. Sajenje in gojitev tobaknih sadik se bo vršilo pod nadzorstvom finančnih uradnikov. V Sloveniji se bo gojila pred vsem tobakna sadika, ki daje tobak za pipo. V Srbiji, Bosni in Črnogori gojijo tobakne sadike, ki dajejo tobak za cigarete. S sajenjem tobaka v Sloveniji se nam odpre nov vir dohodkov in odpomore tudi pomanjkanju tobaka za pipe.

Dopisi.

Matura na ptujski gimnaziji. V sredo 30. junija se je vršila matura na naši gimnaziji. Napravili so jo vsi 4 maturanti in sicer Kasper Udo, Lešnik Aleš, Stuhec Bela in Stuhec Irma. Vsi so domačini, prvi, ki so na sedaj naši gimnaziji maturirali.

Ptujski odvetniki. Ko je še živel v Ptuj zloglasni „Štajerc“, imenovan giftna krota, si je ta nadel nalogo blatiti slovenske ptujске odvetnike, jim krasti čas in njima izpodkopavati ugled med ljudstvom. Kakor kaže zadnja številka „Nove pravde“, hoče to dedščino sedaj prevzeti ta list. Sumničji vse odvetnike povprek narodnega izdajstva, in sicer one iste odvetnike, ki so edini vzdrževali de-

živine, poklicati od drugod več zdravnikov in izkopati nove vodovode, iz katerih bi se močila zemlja. Ko minejo nadloge in uime, pa začnemo staviti grad, ki bo na čast tebi in vsej deveti deželi.“

Trdomor se jezno vzdigne in zakliče: „Kaj, tem lakomnežem naj dam svoje zaklade? Nikdar! Trpijo naj voljno udarce šibe božje, ki jih zdaj tepe za njihove prevelike grehe!“

„Pa veličanstvo“, odvrne Ljudomil ponižno, „pomisliti moramo, da je tvoje zaklade zložil narod in da ljudstvo dolgo let ne bode moglo nobenega davka plačevati, ako mu me pomoremo. Če jim pa kraljeva milost danes pomaga, tedaj jutri že lahko vrnejo.“

Kralj ni bil vaje ugovorov in tudi ne odreči se taki želji, zato zagrm nad ministrom: „Tako na pot! V dveh letih mora stati najlepša palača na svetu, drugače ti dam glavo odsekati!“

Ljudomil se zopet globoko prikloni in s solznimi očmi odide.

(Konec sledi.)